

[Af Svend Heiselberg (V) m. fl.]

(Beslutningsforslag nr. B 39. Fremsat 24/2 82).

Forslagene sættes til forhandling.

Forhandling

Arbejdsministeren (Svend Auken):

Der er fremsat to beslutningsforslag fra venstres side om henholdsvis begrænsning af sikkerhedskurser og ændring af hviletidsbestemmelserne.

Om forslaget om begrænsning af sikkerhedskurser skal jeg sige, at det er et hovedprincip i loven at skabe grundlag for, at virksomhederne selv kan løse deres sikkerheds- og sundhedsmæssige problemer. For at virkeliggøre dette hovedprincip er der fastsat regler om, hvordan sikkerhedsarbejdet skal organiseres i den enkelte virksomhed. For at sikkerhedsarbejdet skal kunne fungere, må medlemmerne af sikkerhedsorganisationen imidlertid have kendskab til forebyggelse af arbejdsmiljøproblemer, og det er på denne baggrund, de såkaldte § 9-kurser er oprettet.

Forslagsstillerne bemærker, at ordlyden i arbejdsmiljølovens § 9, stk. 3, forudsætter, at den nødvendige viden kan gives på anden måde end gennem uddannelse, f. eks. gennem udlevering af skriftligt materiale til hjemmestudium. Hertil skal jeg sige, at hensigten med bestemmelsen er at sikre medvirken til, at virksomhederne selv kan løse deres arbejdsmiljøproblemer. Det er min opfattelse, at et kursus, hvor man løser opgaver, stiller spørgsmål og i øvrigt drøfter problemerne, giver et langt større engagement og en bedre indlæring end hjemmestudium, især når man sammenholder det med, at emnets problemstillinger langt fra er enkle. Desuden vil det blive særdeles vanskeligt at sikre, at sikkerhedsorganisationens medlemmer får den fornødne viden, når det ikke sker i form af kurser.

Jeg vil også gerne fremhæve, at opbygningen og indholdet af uddannelsen er udarbejdet i samarbejde med arbejdsmarkedets parter, som ved, hvilke uddannelser der er nødvendige for, at virksomhederne gennem sikkerhedsorganisationerne selv kan løse deres arbejdsmiljøproblemer.

Sikkerhedsorganisationerne er nu stort set færdigopbygget. De fremtidige udgifter ved

afholdelse af sikkerhedskurser vil derfor være faldende, idet der kun skal gennemføres uddannelse, når der sker udskiftninger i sikkerhedsorganisationerne. Endelig er jeg overbevist om, at det i det lange løb vil vise sig billigst og mest fordelagtigt for samfundet, at sikkerhedsorganisationerne gennem en grundlæggende uddannelse sættes i stand til i høj grad selv at løse virksomhedernes arbejdsmiljøproblemer.

Forslaget om ændring af hviletidsbestemmelserne går ud på, at bekendtgørelsen om hviletid og fridøgn ophæves og der derefter udarbejdes nye regler, der giver større mulighed for dispensationer fra 11 timers reglen, når parterne ikke kan blive enige om en aftale om fravigelser.

Hertil skal jeg sige, at efter en indkøringsperiode har det vist sig, at hviletidsbestemmelserne stort set fungerer inden for de områder, der er blevet inddraget, fordi de stående undtagelser i loven og bekendtgørelsen om hviletid og fridøgn suppleret med bekendtgørelsens vide rammer for aftaler om fravigelser giver mulighed for at tilpasse reglerne til de særlige former for arbejdstilrettelæggelse, der findes inden for en del af den offentlige sektor.

Hviletidsbekendtgørelsen, der er udarbejdet under medvirken af arbejdsmarkedets parter i arbejdsmiljørådet, indebærer efter min opfattelse en smidiggørelse af lovens hovedregel om 11 timers hvileperiode. Som jeg har nævnt, indeholder bekendtgørelsen om hviletid og fridøgn nogle stående undtagelser, der supplerer de undtagelser, der i forvejen findes i loven. Ordninger med rådgighedstjeneste i hjemmet anvendes i udstrakt grad inden for den offentlige sektor, og disse ordninger har tidligere hvilet på dispensationer, men er nu i vidt omfang legitimeret ved de stående undtagelser i bekendtgørelsen.

Herudover kan jeg nævne reglen om nedsettelse af hvileperioden til 8 timer 20 gange årligt ved forskellige aftenaktiviteter. Denne regel har løst problemerne i folkeskolen med hensyn til forældremøder, skolenævns møder, skolefester og teaterbesøg. Disse stående undtagelser kan således anvendes umiddelbart, uden at der skal foreligge en aftale. Som jeg har nævnt, er der i bekendtgørelsen meget vide rammer for indgåelse af aftaler mellem parterne om fravigelser.